

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อพัฒนารูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิด และประเมินผลของรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิดในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่มดังนี้

1. พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จำนวน 14 คน
2. ผู้ป่วยโรคนิ้วในไตที่ได้รับการผ่าตัดแบบเปิดและเข้ารับรักษาตัวในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี ในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2561 จำนวนประมาณ 129 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เป็นพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท จำนวน 10 คน ที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ดังนี้

1) มีประสบการณ์การทำงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท 5 ปี ขึ้นไป
จำนวน 10 คน

2) ยินดีให้ความร่วมมือในการสนทนากลุ่มในวันเวลาที่กำหนด จำนวน 1 ครั้ง

2. เป็นผู้ป่วยโรคนิ้วในไตที่ได้รับการผ่าตัดแบบเปิด ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี ในระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2561 จำนวน 62 คน ที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ดังนี้

- 1) มีอายุระหว่าง 20-70 ปี
- 2) ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคนิ้วในไตจากแพทย์และเข้ารับการรักษด้วยการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิด
- 3) มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ สามารถอ่านออกเขียนได้
- 4) ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) ดังนี้

- 1) ผู้เข้าร่วมวิจัยปฏิเสธหรือขอถอนตัวออกจากการวิจัย
- 2) ไม่สามารถเข้าร่วมจนครบระยะศึกษา

การกำหนดขนาดตัวอย่างครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ G*Power สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรจำนวน 2 กลุ่ม โดยให้มีค่าขนาดอิทธิพลระดับใหญ่ .80 และค่าอำนาจในการทดสอบทางสถิติ .90 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 28 คน บวกกับค่าความคลาดเคลื่อนจากโอกาสที่ผู้ป่วยจะลาออกกลางคันร้อยละ 10 จำนวน 6 คน จะได้ขนาดตัวอย่างที่ต้องการในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ จำนวนกลุ่มละ 31 คน

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 62 คนที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงและได้รับการจำแนกเป็นกลุ่มเปรียบเทียบและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 31 คน โดยกลุ่มเปรียบเทียบเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิดตามปกติ กลุ่มทดลองเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลตามรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2561 โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ป่วยในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบให้มีความคล้ายคลึงกันในด้านเพศและอายุโดยการจับคู่เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภทได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย

2.1.1 แนวคำถามการสนทนากลุ่ม สำหรับพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบสืบสาวะ จำนวน 8 คำถาม สอบถามเกี่ยวกับสภาพการณ์การวางแผนจำหน่ายและปัญหาของผู้ป่วย แล้วนำไปสร้างเป็นรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไต

2.1.2 รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิด

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนจำหน่าย ซึ่งกำหนดแผนการสอนตั้งแต่แรกรับ ระยะที่รักษาตัวในโรงพยาบาลและระยะจำหน่ายจากโรงพยาบาลซึ่งมีการติดตามผู้ป่วยหลังจำหน่ายเมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน ประกอบด้วย คู่มือการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย คู่มือแผนการสอนผู้ป่วย แผ่นพับความรู้โรคนี้ในไตและการดูแลตนเองภายหลังผ่าตัด ซึ่งมีรายละเอียดของรูปแบบการวางแผนจำหน่ายประกอบไปด้วย

ครั้งที่ 1 วันที่ 1 ระยะแรกรับ ใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที

1. ประเมินสภาพทางด้านร่างกาย จิตใจและความต้องการของผู้ป่วย ประเมินความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจ ประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยภายหลังการจำหน่าย
2. กำหนดข้อวินิจฉัยของผู้ป่วยแต่ละราย จากการประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยภายหลังการจำหน่าย
3. กำหนดกิจกรรมการวางแผนจำหน่ายตามรูปแบบ D-M-E-T-H-O-D ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

D=Disease ความสนใจในการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเจ็บป่วยหรือโรคที่เป็นอยู่ การเฝ้าระวัง สังเกตอาการผิดปกติ การมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเกิดโรคและการรักษาพยาบาล

M=Medication การได้รับทราบถึงข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาที่ได้รับ มีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ยาตามที่แพทย์สั่ง การสังเกตอาการข้างเคียงหลังได้รับยาที่ต้องรับประทานอย่างต่อเนื่องที่บ้านตามแพทย์สั่ง ข้อควรระวังในการใช้ยา และข้อห้ามสำหรับการใช้ยา

E=Environment & Economic การได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ การจัดการสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้สะอาดมีความเป็นระเบียบ ให้เหมาะสมกับสถานะผู้ป่วย เพื่อสุขอนามัยที่ดี การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชน และการช่วยเหลือปัญหาด้านเศรษฐกิจ

T=Treatment ผู้ป่วย/ญาติได้รับข้อมูลให้เข้าใจเป้าหมายการรักษา มีความรู้ในการปฏิบัติตัวตามการรักษา เช่น การทำแผล การตัดไหมเมื่อครบ 7 วัน งดการทำงานหนักในช่วง 2 เดือนแรก รวมทั้งมีความสามารถในการเฝ้าระวังสังเกตอาการผิดปกติตนเองและสามารถดูแลตนเองได้

H=Health การได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพเพื่อให้มีสุขภาพดี กระตุ้นให้ผู้ป่วย/ญาติ มีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ การออกกำลังกายตามความเหมาะสมรวมทั้งสามารถปรับตัวเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพ หลีกเลี่ยงความเครียดพักผ่อนให้เพียงพอ และการควบคุมน้ำหนัก

O=Outpatient referral การได้รับข้อมูลความสำคัญของการมาตรวจตามนัด การติดต่อขอความช่วยเหลือจากสถานพยาบาล หรือโรงพยาบาลใกล้บ้าน

D=Diet การได้รับความรู้และเข้าใจเรื่องอาหารและน้ำ สามารถเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีสารอาหารครบ 5 หมู่ อาหารที่เหมาะสมกับโรค หลีกเลี่ยงหรืองดอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดื่มน้ำในปริมาณมากกว่า 8 แก้วต่อวัน

4. ปฏิบัติตามแผนการจำหน่ายโดยให้ข้อมูลความรู้เรื่องโรค สาเหตุ แผนการรักษาและการพยาบาลที่จะได้รับตามรูปแบบ D-M-E-T-H-O-D เป็นรายบุคคล โดยใช้คู่มือแผนการสอนผู้ป่วย แผ่นพับความรู้โรคนี้ในไตและการดูแลตนเองภายหลังผ่าตัด

ครั้งที่ 2 วันที่ 2-4 ระยะที่รักษาตัวในโรงพยาบาลใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที ปฏิบัติตามแผนการจำหน่ายให้เหมาะสมกับปัญหาของผู้ป่วยแต่ละราย ซึ่งจะได้จากการประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย โดยใช้คู่มือแผนการสอนผู้ป่วย แผ่นพับความรู้โรคนี้ในไตและการดูแลตนเองภายหลังผ่าตัด เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถดูแลตนเองเมื่อจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้านได้ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามรูปแบบ D-M-E-T-H-O-D

ครั้งที่ 3 วันที่ 4-5 ระยะจำหน่ายจากโรงพยาบาลใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้ป่วยเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง ประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้ป่วย ในการดูแลตนเอง สามารถดูแลตนเอง ป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนและป้องกันการเกิดนี้ในไตซ้ำได้ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามรูปแบบ D-M-E-T-H-O-D ประเมินผลการวางแผนจำหน่ายโดยให้ตอบแบบสัมภาษณ์พฤติกรรม的自我ดูแลตนเองและแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วย

ติดตามภายหลังผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล 28 วัน โดยวิธีโทรศัพท์และติดตามการมาตรวจตามนัด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิคำรักษาพยาบาล น้ำหนักและส่วนสูง

2.2.2 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรม的自我ดูแลตนเอง ของผู้ป่วยนี้ในไตที่ได้รับการผ่าตัดนี้ในไต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยครอบคลุมตามกรอบแนวคิด D-M-E-T-H-O-D เป็นคำถามที่ครอบคลุมในเรื่องความรู้เกี่ยวกับโรคนี้ในไต การเฝ้าระวังสังเกตอาการผิดปกติและพฤติกรรมเกี่ยวกับ การรับประทานยา การจัดการสิ่งแวดล้อม/เศรษฐกิจ การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด การดูแลภาวะสุขภาพ การมาตรวจตามนัด การรับประทานอาหารและน้ำ ประกอบด้วยข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 25 ข้อ แบบคำถามเชิงบวก 18 ข้อ และข้อ

คำถามเชิงลบ 7 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	ผู้ป่วยปฏิบัติได้เป็นประจำ หรือ 7 วันต่อสัปดาห์
4	หมายถึง	ผู้ป่วยปฏิบัติได้บ่อยครั้ง หรือ 3-6 วันต่อสัปดาห์
3	หมายถึง	ผู้ป่วยปฏิบัติได้เป็นบางครั้ง หรือ 2 วันต่อสัปดาห์
2	หมายถึง	ผู้ป่วยปฏิบัติได้นานๆ ครั้ง หรือ 1 วันต่อสัปดาห์
1	หมายถึง	ผู้ป่วยไม่ได้ปฏิบัติเลย

โดยข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ค่าเฉลี่ยของคะแนนมีการกำหนดเกณฑ์ ในการแปลผล มีดังนี้ (ประคอง กรรมสูตร, 2542)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ปฏิบัติได้นานๆ ครั้ง
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติ

2.2.3 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 6 ด้าน 15 ข้อ โดยคำถามครอบคลุมในเรื่องความสะดวกสบายที่ได้รับจากการบริการ การประสานงานของบริการ ทัศนคติ ความสนใจที่ได้รับจากการบริการของผู้รับบริการ คุณภาพการบริการ ค่าใช้จ่ายเมื่อใช้บริการ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ในการแปลผล มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

2.2.4 แบบบันทึกการกลับเข้มารักษำในโรงพยาบาล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับบันทึกสภาวะสุขภาพของผู้ป่วยเกี่ยวกับสภาวะแทรกซ้อน อาการผิดปกติและการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภายหลังผู้ป่วยจำหน่ายจากโรงพยาบาล 28 วัน โดยวิธีโทรศัพท์ และติดตามการมาตรวจตามนัด

2.3. การตรวจสอบคุณภาพของของเครื่องมือ

2.3.1 การตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity)

1) รูปแบบการวางแผนจำหน่าย ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิดที่ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนจำหน่าย ซึ่งกำหนดแผนการสอนตั้งแต่แรกเริ่ม ระยะที่รักษาตัวในโรงพยาบาล และระยะจำหน่ายจากโรงพยาบาล ซึ่งมีการติดตามผู้ป่วยหลังจำหน่ายเมื่อผู้ป่วยกลับบ้าน ประกอบด้วย คู่มือการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย คู่มือแผนการสอนผู้ป่วย แผ่นพับความรู้โรคนิ้วในไตและการดูแลตนเองภายหลังผ่าตัด ซึ่งรูปแบบการวางแผนจำหน่ายที่พัฒนาขึ้นผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านประกอบด้วย แพทย์เฉพาะทางสาขาศัลยกรรมระบบปัสสาวะ 1 ท่าน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มงานศัลยกรรมที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมระบบปัสสาวะมากกว่า 30 ปี 1 ท่าน อาจารย์สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลที่มีความรู้ทางด้านการพยาบาลศัลยกรรม 1 ท่าน พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงทางด้านการศัลยกรรม 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความชัดเจนของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา จากนั้นผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ง่ายและเหมาะสมต่อการนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พฤติกรรม การดูแลตนเอง และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาถูกต้องครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความชัดเจนของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา ประกอบด้วย แพทย์เฉพาะทางสาขาศัลยกรรมระบบปัสสาวะ 1 ท่าน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษหัวหน้ากลุ่มงานศัลยกรรมที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมระบบปัสสาวะมากกว่า 30 ปี 1 ท่าน อาจารย์สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลที่มีความรู้ทางด้านการพยาบาลศัลยกรรม 1 ท่าน พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงทางด้านการศัลยกรรม 1 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือแต่ละฉบับ ได้นำข้อคำถามที่มีค่าความตรงตามเนื้อหาต่ำกว่า 0.8 มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์พฤติกรรม การดูแล

ตนเอง และ แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยทั้งฉบับ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.95 และ 0.89 ตามลำดับ

2.3.2 การทดสอบหาความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วย ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และได้รับการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดสอบกับผู้ป่วยที่มารักษานิวไนโต ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบปัสสาวะ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 ราย และคำนวณความเที่ยงของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วย มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช เท่ากับ 0.75 และ 0.82 ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำบันทึกเพื่อพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาการพยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชและโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ พร้อมเสนอโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และทำบันทึกขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ เพื่อการวิจัยจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงนำไปเสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีวิจัยและระยะเวลาดำเนินการวิจัย

3.2 เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลหลักล่วงหน้าโดยชี้แจงโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ ความเสี่ยง สิทธิในการถอนตัว และการเก็บข้อมูลเป็นความลับ หากผู้ให้ข้อมูลหลักยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จึงขอให้ลงนามในแบบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3.3 จัดการประชุมสนทนากลุ่มกับพยาบาลวิชาชีพผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยเน้นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในลักษณะบรรยากาศที่เป็นอิสระในการถามตอบอย่างเป็นธรรมชาติแบบการแลกเปลี่ยนที่เป็นกันเองของผู้ให้ข้อมูลหลัก แล้วนำมาบูรณาการสร้างรูปแบบ

การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิด ใช้เวลาในการประชุมกลุ่ม 1 ครั้ง ประมาณ 60-90 นาที ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงเดือนเมษายน 2561

3.4 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเข้ากลุ่มเปรียบเทียบ โดยเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตแบบเปิด ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี ในระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน 2561 จำนวน 31 คน ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยชี้แจงโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ ความเสี่ยง สิทธิในการถอนตัว และการเก็บข้อมูลเป็นความลับ หากกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัยจึงขอให้ลงนามในแบบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมและการดูแลตนเองของผู้ป่วยและแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยที่ทำผ่าตัดนิ้วในไตเมื่อวันจำหน่ายก่อนกลับบ้าน โดยขณะอยู่ในโรงพยาบาลผู้ป่วยโรคนิ้วในไตที่ได้รับการผ่าตัดแบบเปิด จะได้รับกิจกรรมการวางแผนจำหน่ายตามปกติที่เคยปฏิบัติอยู่

3.5 ดำเนินการทดลองโดยใช้รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยนิ้วในไตที่ทำผ่าตัดนิ้วในไตที่พัฒนาขึ้น ในระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน 2561 จำนวน 31 คน ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยชี้แจงโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ ความเสี่ยง สิทธิในการถอนตัว และการเก็บข้อมูลเป็นความลับ หากกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัยจึงขอให้ลงนามในแบบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมและการดูแลตนเองของผู้ป่วยและแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิ้วในไตเมื่อวันจำหน่ายก่อนกลับบ้าน

3.6 เก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาล ภายหลังผู้ป่วยจำหน่ายจากโรงพยาบาล 28 วัน โดยวิธีโทรศัพท์และติดตามการมาตรวจตามนัดของผู้ป่วย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ และผู้ป่วยนิวไต์ที่ได้รับการผ่าตัดนิวไต์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเอง และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ป่วยระหว่างผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลตามปกติและผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลตามรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดนิวไต์ในไต่แบบเปิดที่พัฒนาขึ้นโดยใช้สถิติสำหรับการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

4.3 วิเคราะห์จำนวนการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลโดยคิดเป็นร้อยละ

5. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกับมนุษย์ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการด้านจริยธรรมดังนี้

5.1 ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมสาขาวิชาการพยาบาลศาสตร์เพื่อขอความเห็นชอบ โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาการพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พร้อมเสนอโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

5.2 ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการจริยธรรมโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี เพื่อพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และทำบันทึก เพื่อขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมวิจัยจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

5.3 เมื่อได้รับเอกสารรับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเข้าชี้แจงโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ประโยชน์การวิจัย ความเสี่ยงในการวิจัย และขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูล หากกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยจึงขอให้ลงลายมือชื่อเป็นลายลักษณ์อักษรในแบบยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองในการให้ความยินยอมหรือปฏิเสธการสัมภาษณ์และตอบคำถามได้

5.4 การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลที่ได้จากการสนทนา โดยผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้ไว้ในสถานที่ปิดมิดชิดที่ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงได้เท่านั้น ข้อมูลทุกอย่างที่ได้จะถูกปิดเป็นความลับไม่เปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ ยกเว้นจะใช้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น การเปิดเผยข้อมูลจะเปิดเผยเป็นภาพรวมไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่สามารถสืบหาผู้ให้ข้อมูลได้ และไม่เสนอข้อมูลที่อาจบ่งบอกถึงตัวบุคคลได้

